

**Dokumentacja uzupełniająca programu kształcenia
dla kierunku PEDAGOGIKA studia II st.**

1. Program studiów

1.1 Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji (tytułu zawodowego)	122 ECTS	
1.2. Liczba semestrów	4	
1.3 Opis modułów (przedmiotów) kształcenia	karty modułu/przedmiotu w załączeniu (Zał. II.1)	
1.4. Praktyki	Wymiar	<p>W toku studiów na kierunku <i>Pedagogika</i> przewidziana jest praktyka zawodowa, umożliwiająca zdobycie kwalifikacji pedagogicznych. Praktyka pedagogiczna jest obowiązkowa i powinna być zrealizowana w toku studiów – dualnie (równolegle ze zdobywaniem wiedzy akademickiej student nabywa doświadczenia praktycznego). Praktyka trwa trzy miesiące i jest realizowana w wymiarze 240 godzin¹ jako praktyka asystencka (śródroczna) i nauczycielska (ciągła).</p> <p>Na specjalności: <i>wczesna edukacja</i> jest to praktyka zawodowa w wymiarze 3 miesięcy (240h), 32 ECTS, podzielona na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktyka asystencka pedagogiczno-psychologiczna – 60 h, sem. 1 - praktyka asystencka dydaktyczna – 90 h, sem. 2 - praktyka nauczycielska metodyczna - 90 h, sem. 3 <p>Na specjalności: <i>wczesne wspomaganie rozwoju dziecka</i> jest to praktyka zawodowa w wymiarze 3 miesięcy (240h), 32 ECTS, podzielona na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktyka asystencka pedagogiczno-psychologiczna – 60 h, sem. 1 - praktyka asystencka dydaktyczna – 90 h, sem. 2 - praktyka nauczycielska metodyczna - 90 h, sem. 3 <p>Na specjalności: <i>pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią</i> jest to praktyka zawodowa w wymiarze 3 miesięcy (240h), 32 ECTS, podzielona na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktyka asystencka pedagogiczno-psychologiczna – 60 h, sem. 1 - praktyka asystencka dydaktyczna – 90 h, sem. 2 - praktyka nauczycielska metodyczna - 90 h, sem. 3 <p>Praktyki zawodowe stanowią integralną część programu kształcenia i podlegają zaliczeniu.</p> <p>Specjalność <i>wczesna edukacja</i>:</p> <p><u>Praktyka asystencka pedagogiczno-psychologiczna</u> Praktyka ma charakter obserwacyjno-asystencki. Jest realizowana w</p>

¹ 4 godz. dziennie*5 dni w tygodniu = 20 godz. tyg.;
20 godz. tyg.* 4 tyg. w m-cu = 80 godz.;
3 m-ce*80 godz. w m-cu = 240 godz.,

		<p>wymiarze 60 godz. we wskazanych placówkach: 20 godz. – w przedszkolu; 40 godz. – w szkole (klasy I-III); Zajęcia odbywają się w ustalonym dniu tygodnia w małych 5-6 osobowych grupach, w wymiarze 4 godzin tygodniowo (60h w semestrze). Studenci uczestniczą w zajęciach w przedszkolu i klasach I-III oraz zajęciach pozalekcyjnych, prowadzonych przez wskazanych przez Uczelnię nauczycieli opiekunów praktyk, którzy nadzorują przebieg praktyki we współpracy ze specjalistą ds. praktyk z IPJ PWSZ.</p> <p><u>Praktyka asystencka dydaktyczna</u> Praktyka ma charakter obserwacyjno-metodyczny. Jest realizowana w wymiarze 90 godz. we wskazanych placówkach: 30 godz. – w przedszkolu; 60 godz. – w szkole (klasy I-III);</p> <p>Zajęcia odbywają się w ustalonym dniu tygodnia w małych 5-6 osobowych grupach, w wymiarze 6 godzin tygodniowo (90h w semestrze). Studenci uczestniczą w zajęciach w przedszkolu i klasach I-III oraz zajęciach pozalekcyjnych, prowadzonych przez wskazanych przez Uczelnię nauczycieli opiekunów praktyk, którzy nadzorują przebieg praktyki we współpracy ze specjalistą ds. praktyk z IPJ PWSZ. Studenci też projektują i prowadzą samodzielnie bloki zajęć, analizują i oceniają efekty swojej pracy, obserwują oraz prowadzą zajęcia pozalekcyjne, wyrównawcze, uroczystości szkolne i klasowe, poznają działalność pedagoga i psychologa szkolnego, zapoznają się z dokumentacją dydaktyczno-wychowawczą przedszkola i szkoły oraz nauczyciela.</p> <p>Cele i zadania praktyki asystenckiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wzbogacanie doświadczeń studentów poprzez bezpośredni kontakt z rzeczywistością przedszkolną i szkolną, – zapoznanie z systemem i specyfiką pracy przedszkola i szkoły podstawowej, poznanie realizowanych zadań opiekuńczo-wychowawczych i prowadzonej dokumentacji, – obserwacja procesów rozwojowych dzieci, poznawanie ich możliwości oraz cech psychofizycznych, – wyrabianie umiejętności analizowania rozwiązań dydaktycznych stosowanych w pracy nauczyciela, – rozwijanie umiejętności samodzielnego formułowania celów zajęć, dobierania odpowiednich metod nauczania i form pracy z grupą i klasą, w tym indywidualizacja nauczania – praca z uczniem zdolnym i uczniem słabym, – rozwijanie świadomości zawodowej poprzez doświadczenia pedagogiczne, różnorodne kontakty z uczniem, nauczycielami i rodzicami, – zapoznanie z dokumentacją i warsztatem pracy nauczyciela oraz obserwacja typowych czynności wykonywanych przez nauczyciela w toku codziennej pracy,
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zajęć pozalekcyjnych, w tym wycieczek, uroczystości przedszkolnych i szkolnych. <p><u>Praktyka nauczycielska</u> Praktyka ma charakter metodyczny. Jest realizowana w wymiarze 90 godz. (wrzesień-październik) we wskazanych placówkach:</p> <p>30 godz. – w przedszkolu; 60 godz. – w szkole (klasy I-III);</p> <p><u>Praktyka nauczycielska</u> Ma charakter ciągły, trwa 6 tygodni (wrzesień-październik), jest realizowana indywidualnie pod kierunkiem nauczyciela-opiekuna ze szkoły, obejmuje 90h zajęć i zorganizowana jest na zasadzie próbnej pracy nauczycielskiej w przedszkolu i szkole podstawowej, wybranej przez studenta placówce, spośród wskazanych przez uczelnię.</p> <p>Cele i zadania praktyki nauczycielskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprawdzenie stopnia opanowania umiejętności dydaktycznych i wychowawczych zdobytych w toku studiów oraz doskonalenie ich w naturalnych warunkach szkoły, - zdobywanie doświadczeń w przygotowaniu i samodzielnym prowadzeniu lekcji oraz zajęć pozalekcyjnych, - kształtowanie twórczej postawy przyszłego nauczyciela i wychowawcy, - zdobywanie umiejętności właściwego postępowania w sytuacjach trudnych, - obserwacja procesów rozwojowych dzieci, poznanie ich możliwości oraz cech psychofizycznych, - poznanie specyfiki pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela oraz struktury organizacyjnej przedszkola i szkoły podstawowej, - rozwijanie umiejętności samoobserwacji związanej z doświadczeniami pedagogicznymi, relacjami z uczniami, nauczycielami i rodzicami. - konfrontacja i uogólnienie zdobytej wiedzy teoretycznej i dotychczasowych doświadczeń z możliwością prowadzenia przez studentów samodzielnej pracy w wybranych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, - sprawdzenie stopnia opanowania umiejętności metodycznych w zakresie pracy opiekuńczo-wychowawczej i wspomagania rodziny, zdobytych w toku studiów oraz doskonalenie ich w naturalnych warunkach szkoły, - zdobywanie doświadczeń w przygotowaniu i samodzielnym podejmowaniu działań opiekuńczo-wychowawczych, - kształtowanie twórczej postawy przyszłego pedagoga współpracującego z osobami wymagającymi wsparcia i pomocy specjalistycznej, - zdobywanie umiejętności właściwego postępowania w sytuacjach trudnych, nabywanie umiejętności pracy w grupie,
--	--	--

		<p>radzenia sobie w sytuacjach nietypowych w warunkach konfliktu i kooperacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> - obserwacja procesów rozwojowych podopiecznych, poznanie ich możliwości oraz cech psychofizycznych, - poznanie specyfiki pracy opiekuńczo-wychowawczej pedagoga w różnych typach placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz struktury organizacyjnej tych placówek, - rozwijanie umiejętności samoobserwacji związanej z doświadczeniami pedagogicznymi, relacjami z uczniami, nauczycielami i rodzicami. <p>Specjalność: <i>wczesne wspomaganie rozwoju dziecka</i></p> <p><u>Praktyka asystencka pedagogiczno-psychologiczna</u> Praktyka ma charakter obserwacyjno-asystencki. Jest realizowana w wymiarze 60 godz. we wskazanych placówkach: 15 godz. – w poradni psychologiczno-pedagogicznej; 15 godz. – w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (dom dziecka, dom małego dziecka); 15 godz. – w przedszkolu; 15 godz. – w placówkach prowadzących zajęcia z wczesnego wspomagania rozwoju.</p> <p>Zajęcia odbywają się w ustalonym dniu tygodnia w małych 5-6 osobowych grupach, w wymiarze 4h tygodniowo. Studenci poznają specyfiką placówek, w których praktyka jest odbywana, realizowane przez nie zadania, w tym opiekuńczo-wychowawcze, sposób ich funkcjonowania, organizację pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzoną dokumentację. Studenci zapoznają się z funkcjonowaniem dziecka niepełnosprawnego intelektualnie w różnych środowiskach wychowawczych, a szczególnie w przedszkolu i innych placówkach prowadzących zajęcia z wczesnego wspomagania rozwoju.</p> <p><u>Praktyka asystencka dydaktyczna</u> Praktyka ma charakter obserwacyjno-metodyczny. Jest realizowana w wymiarze 90 godz. we wskazanych placówkach: 30 godz. – w przedszkolu, w którym realizowane są zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka; 60 godz. – w innych placówkach prowadzących zajęcia z wczesnego wspomagania rozwoju.</p> <p>Zajęcia odbywają się w ustalonym dniu tygodnia w małych 5-6 osobowych grupach, w wymiarze 6h tygodniowo. Studenci zapoznają się z funkcjonowaniem dziecka niepełnosprawnego intelektualnie w różnych środowiskach wychowawczych, a szczególnie w przedszkolu i innych placówkach prowadzących zajęcia z wczesnego wspomagania rozwoju. Poznają podstawowe</p>
--	--	--

potrzeby edukacyjne dzieci niepełnosprawnych intelektualnie oraz metodykę nauczania i wychowania uczniów niepełnosprawnych intelektualnie; poznają możliwości wykorzystania technologii informatycznych w pracy z dziećmi; obserwują, wyszukują i przetwarzają informacje związane z problemami dzieci i uczniów niepełnosprawnych intelektualnie; uczą się indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów; uczą się, jak należy przygotować zajęcia rewalidacji indywidualnej.

Cele i zadania praktyki asystenckiej:

Kształtowanie **kompetencji opiekuńczo-wychowawczych** poprzez:

- zapoznanie studentów z systemem i specyfiką pracy przedszkola i innych placówek prowadzących zajęcia z wczesnego wspomagania rozwoju;
- obserwację procesów rozwojowych dzieci/uczniów, poznawanie ich możliwości i cech psychofizycznych oraz sposobów stymulowania ich aktywności poznawczej i społecznej;
- obserwację aktywności formalnych i nieformalnych grup dzieci/uczniów;
- obserwację czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć;
- obserwację i diagnozowanie dynamiki grupy i pozycji jednostek w grupie;
- samodzielne prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy, poszczególnych wychowanków;
- animowanie aktywności grupy i współdziałanie jej uczestników;
- konfrontowanie nabytej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu.

Kształtowanie **kompetencji dydaktycznych** poprzez:

- zapoznanie z dokumentacją i warsztatem pracy nauczyciela przedszkola i innych placówek prowadzących zajęcia z wczesnego wspomagania rozwoju.;
- obserwacja sytuacji pedagogicznych, pojawiających się problemów i interakcji w relacjach nauczyciel-dziecko i dziecko-dziecko;
- obserwacja działań edukacyjno-wychowawczych, wspomagających samodzielność dzieci w zdobywaniu wiedzy, sprawności i umiejętności;
- poszukiwanie własnych koncepcji prowadzenia zajęć, dostosowanie struktury zajęć do zamierzonych celów, indywidualizacja nauczania;
- rozwijanie umiejętności samodzielnego dobierania odpowiednich metod i form pracy z grupą;
- twórcza analiza: uwzględnianie zalet i wad przeprowadzonych zajęć, samoocena, autorefleksja.

Praktyka nauczycielska

Praktyka ma charakter metodyczny. Jest realizowana w wymiarze **90 godz.** (wrzesień-październik) we wskazanych placówkach:
90 godz. – w placówkach prowadzących zajęcia z wczesnego wspomaganie rozwoju.

Praktyka ma charakter ciągły, trwa 6 tygodni, jest realizowana indywidualnie pod kierunkiem nauczyciela-opiekuna z placówki, obejmuje 90h zajęć i zorganizowana jest na zasadzie próbnej pracy nauczycielskiej w placówkach prowadzących zajęcia z wczesnego wspomaganie rozwoju .

Cele i zadania praktyki nauczycielskiej:

- sprawdzenie stopnia opanowania umiejętności dydaktycznych i wychowawczych zdobytych w toku studiów oraz doskonalenie ich w naturalnych warunkach przedszkoli i placówek prowadzących zajęcia z wczesnego wspomaganie rozwoju,
- poznanie organizacji pracy różnych typów placówek dla dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi
- zdobywanie doświadczeń w przygotowywaniu i samodzielnym prowadzeniu zajęć,
- kształtowanie twórczej postawy przyszłego nauczyciela i wychowawcy,
- zdobywanie umiejętności właściwego postępowania w sytuacjach trudnych,
- obserwacja procesów rozwojowych dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi, poznanie ich możliwości oraz cech psychofizycznych,
- rozwijanie umiejętności samoobserwacji związanej z doświadczeniami pedagogicznymi, relacjami z dziećmi i rodzicami.

Specjalność: *pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią*

Praktyka asystencka pedagogiczno-psychologiczna

Praktyki. Jest realizowana w wymiarze **60 godz.** we wskazanych placówkach:

20 godz. – w szkole;

40 godz. – w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Zajęcia odbywają się w ustalonym dniu tygodnia w małych 5-6 osobowych grupach, w wymiarze 4 godzin tygodniowo (60h w semestrze). Studenci uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez wskazanych przez Uczelnię pedagogów szkolnych / pedagogów / asystentów rodziny / pracowników socjalnych - opiekunów praktyk, którzy nadzorują przebieg praktyki we współpracy ze specjalistą ds. praktyk z IPJ PWSZ. Studenci obserwują różnorodne zajęcia

	<p>wychowawcze, opiekuńcze, profilaktyczne, poznają działalność pedagoga i psychologa szkolnego, a także pedagoga i psychologa zatrudnionego w różnorodnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, asystenta rodziny; zapoznają się z dokumentacją działalności wychowawczo-opiekuńczej placówek oraz pedagogów.</p> <p><u>Praktyka asystencka dydaktyczna</u> Praktyka ma charakter obserwacyjno-metodyczny. Jest realizowana w wymiarze 90 godz. we wskazanych placówkach:</p> <p>30 godz. – w szkole; 60 godz. – w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>Zajęcia odbywają się w ustalonym dniu tygodnia w małych 5-6 osobowych grupach, w wymiarze 6 godzin tygodniowo (90h w semestrze).</p> <p>Studenci uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez wskazanych przez Uczelnię pedagogów szkolnych / pedagogów / asystentów rodziny / pracowników socjalnych - opiekunów praktyk, którzy nadzorują przebieg praktyki we współpracy ze specjalistą ds. praktyk z IPJ PWSZ. Studenci projektują i prowadzą też samodzielnie bloki zajęć, analizują i oceniają efekty swojej pracy, obserwują oraz prowadzą różnorodne zajęcia wychowawcze, opiekuńcze, profilaktyczne, poznają działalność pedagoga i psychologa szkolnego, a także pedagoga i psychologa zatrudnionego w różnorodnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, asystenta rodziny; zapoznają się z dokumentacją działalności wychowawczo-opiekuńczej placówek oraz pedagogów.</p> <p>Cele i zadania praktyki asystenckiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie studentów z systemem i specyfiką pracy placówek opiekuńczo-wychowawczych, – zapoznanie z dokumentacją i warsztatem pracy pedagoga i psychologa szkolnego, pedagoga, logopedy i innych nauczycieli realizujących zajęcia specjalistyczne w szkole; – obserwacja procesów rozwojowych podopiecznych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (dzieci, młodzieży, dorosłych), poznawanie ich możliwości i cech psychofizycznych oraz sposobów stymulowania ich aktywności społeczno-poznawczej; – obserwacja sytuacji pedagogicznych, pojawiających się problemów i interakcji w relacjach pedagog-podopieczny; – obserwacja działań opiekuńczo-wychowawczych wspomagających samodzielność podopiecznych w zdobywaniu wiedzy, sprawności i umiejętności; – poszukiwanie własnych koncepcji prowadzenia indywidualnych i grupowych z podopiecznymi; – rozwijanie umiejętności samodzielnego formułowania celów działań pedagogicznych w zakresie pracy opiekuńczo-wychowawczej i pomocy rodzinie;
--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - twórcza analiza: uwzględnianie zalet i wad przeprowadzonych zajęć, samoocena, autorefleksja. <p><u>Praktyka metodyczna</u></p> <p>Praktyka ma charakter ciągły. Jest realizowana w wymiarze 90 godz. (wrzesień-październik) we wskazanych placówkach:</p> <p>30 godz. – w szkole; 60 godz. – w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>Jest realizowana indywidualnie pod kierunkiem pedagoga i/lub asystenta rodziny (pracownika socjalnego); obejmuje 90h zajęć i zorganizowana jest na zasadzie próbnej pracy pedagogicznej w wybranej przez studenta placówce, spośród wskazanych przez uczelnię.</p> <p>Cele i zadania praktyki metodycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konfrontacja i uogólnienie zdobytej wiedzy teoretycznej i dotychczasowych doświadczeń z możliwością prowadzenia przez studentów samodzielnej pracy w wybranych placówkach opiekuńczo-wychowawczych - sprawdzenie stopnia opanowania umiejętności metodycznych w zakresie pracy opiekuńczo-wychowawczej i wspomagania rodziny, zdobytych w toku studiów oraz doskonalenie ich w naturalnych warunkach szkoły, - zdobywanie doświadczeń w przygotowaniu i samodzielnym podejmowaniu działań opiekuńczo-wychowawczych, - kształtowanie twórczej postawy przyszłego pedagoga czy asystenta rodziny współpracującego z osobami wymagającymi wsparcia i pomocy specjalistycznej, - zdobywanie umiejętności właściwego postępowania w sytuacjach trudnych, nabywanie umiejętności pracy w grupie, radzenia sobie w sytuacjach nietypowych w warunkach konfliktu i kooperacji - obserwacja procesów rozwojowych podopiecznych, poznanie ich możliwości oraz cech psychofizycznych, - poznanie specyfiki pracy opiekuńczo-wychowawczej pedagoga w różnych typach placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz struktury organizacyjnej tych placówek, - rozwijanie umiejętności samoobserwacji związanej z doświadczeniami pedagogicznymi, relacjami z uczniami, nauczycielami i rodzicami.
	Forma	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praktyka grupowa – miejsca praktyk zawodowych zapewnia Uczelnia na podstawie wstępnych porozumień zawartych z firmami i instytucjami. 2. Praktyka indywidualna – student inicjuje podpisanie umowy

		<p>lub porozumienia pomiędzy placówką przyjmującą lub odpowiada na ofertę praktyki proponowaną przez Uczelnię.</p> <p>3. Praktyka w ramach programów wymiany zagranicznej (Erasmus).</p> <p>Praktykę zalicza opiekun praktyk z IPJ PWSZ na podstawie dokumentacji praktyk obejmującej: (1) opinię opiekuna praktyki z placówki, (2) dziennik praktyk prowadzony przez studenta, (3) arkusze obserwacyjne i ewaluacyjne oraz sprawozdanie z wybranej formy zajęć i/lub oddziaływań pedagogicznych.</p>
Matryca efektów		<p>W matrycy umieszczono przedmioty kształcenia ogólnego, podstawowego i kierunkowego oraz ujęto blok przedmiotów specjalnościowych.</p> <p>(Zał. II.2)</p>
1.6. Opis sposobu sprawdzenia efektów kształcenia (dla programu) z odniesieniem do konkretnych modułów kształcenia (przedmiotów), form zajęć i sprawdzianów		<p>Dla wszystkich założonych w programie kształcenia efektów kształcenia zostały dobrane adekwatne i odpowiednio zróżnicowane metody ich weryfikacji.</p> <p>Uszczegółowienia dotyczące sposobów weryfikacji poszczególnych efektów kształcenia znajdują się w kartach przedmiotu. Kluczowe dla programu kształcenia efekty kształcenia są również obowiązkowo sprawdzane w ramach pracy dyplomowej, będącej ostatnim etapem uzyskiwania kwalifikacji oraz praktyki zawodowej. Ocena efektów kształcenia jest podstawowym elementem sterującym procesami dydaktycznymi.</p> <p>Do najczęściej stosowanych metod należą: egzaminy pisemne (w formie testu, zbioru problemów do rozwiązania, analizy przypadków), analizy tekstów, pisemne prace domowe, a także referaty, projekty indywidualne i zespołowe, raporty z badań, port folio, itp.</p>
1.7. Ogólny opis innych kompetencji		<p>Tzw. „inne kompetencje” obejmują kompetencje społeczne pozaobszarowe, niepodlegające weryfikacji i ocenie. Nie zostały one – w związku z powyższym - przypisane do konkretnych przedmiotów (nie figurują w kartach przedmiotów i nie przypisano im metod sprawdzania).</p> <p>„Inne kompetencje” wynikają z nałożonego na Uczelnię ustawowego obowiązku wychowywania studentów (ustawa: Art. 13, u.1, p.1) - mają wprawdzie charakter społeczny, nie pozostają jednak w bezpośrednim związku z kompetencjami społecznymi obszarowymi (opisanymi dla poszczególnych obszarów kształcenia), stanowiącymi przede wszystkim kompetencje niezbędne do wykonywania zawodu (zawarte w p.2.2).</p> <p>Poniżej przedstawiono wykaz społecznych kompetencji pozaobszarowych nabywanych w toku kształcenia na kierunku <i>pedagogika</i>.</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jest otwarty na nowe wyzwania środowiskowe, społeczne, zawodowe; - kieruje się regułą społecznej aktywności; - wykazuje gotowość do podejmowania i realizowania wyzwań

	<p>środowiskowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - z empatią odnosi się do innych osób oraz jest zdolny do uświadomienia sobie ich emocji i potrzeb; - wykazuje gotowość do udzielenia innym osobom bezinteresownego wsparcia i pomocy; - cechuje się wrażliwością etyczną; - cechuje się poczuciem odpowiedzialności za powierzone jego opiece osoby; - jest zdolny do autorefleksji i analizy swoich sądów, wyborów i emocji; - jest zdolny do wyrażania swojej opinii i obrony sfery wartości bez naruszania godności osobistej innych osób; - stara się budować atmosferę porozumienia i łagodzenia konfliktów.
<p>1.8. Plan studiów</p>	<p>Specjalność: wczesna edukacja Plan studiów obejmuje cztery bloki przedmiotów:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Przedmioty kształcenia ogólnego B. Przedmioty podstawowe C. Przedmioty kierunkowe D. Przedmioty specjalnościowe – wczesna edukacja <p>Łączna liczba godzin 1275 Plan studiów obejmuje 3-miesięczną praktykę zawodową, realizowaną w semestrach od I do III. W załączeniu plan studiów w formacie pliku arkusza kalkulacyjnego (Zał. II.3)</p> <p>Specjalność: wczesne wspomaganie rozwoju dziecka Plan studiów obejmuje cztery bloki przedmiotów:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Przedmioty kształcenia ogólnego B. Przedmioty podstawowe C. Przedmioty kierunkowe D. Przedmioty specjalnościowe – wczesne wspomaganie rozwoju dziecka <p>Łączna liczba godzin 1275. Plan studiów obejmuje 3-miesięczną praktykę zawodową, realizowaną w semestrach od I do III. W załączeniu plan studiów w formacie pliku arkusza kalkulacyjnego (Zał. II.3)</p> <p>Specjalność: pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią Plan studiów obejmuje cztery bloki przedmiotów:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Przedmioty kształcenia ogólnego B. Przedmioty podstawowe C. Przedmioty kierunkowe D. Przedmioty specjalnościowe – wczesna edukacja <p>Łączna liczba godzin 1275 Plan studiów obejmuje 3-miesięczną praktykę zawodową, realizowaną w semestrach od I do III. W załączeniu plan studiów w formacie pliku arkusza kalkulacyjnego (Zał. II.3)</p>

	<p>W planach zastosowano tygodniowy wymiar godzin, przy założeniu stałej liczby tygodni na semestr równej 15.</p> <p>Oznaczenia: E – egzamin W – wykład Ć – ćwiczenia L – laboratorium P – Projekt S – seminarium</p>
--	---

<p>1.8. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów Kierunek: <i>pedagogika specjalna</i></p>	<p>łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich</p>	<p>wczesna edukacja 65 ECTS (53 %) przy założenia, że są to wyłącznie godziny kontaktowe</p> <p>wczesne wspomaganie rozwoju dziecka 63 ECTS (52%) przy założenia, że są to wyłącznie godziny kontaktowe</p> <p>pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią 65 ECTS (53%) przy założenia, że są to wyłącznie godziny kontaktowe</p>
	<p>łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia</p>	<p>Ogólne: 7 ECTS Podstawowe: 14 ECTS Łącznie: 21 ECTS</p>
	<p>łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne i projektowe</p>	<p>wczesna edukacja 93 ECTS, co stanowi 76,2 % całkowitej liczby punktów</p> <p>wczesne wspomaganie rozwoju dziecka 95 ECTS, co stanowi 77,9% całkowitej liczby punktów</p> <p>pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią 94 ECTS, co stanowi 77% całkowitej liczby punktów</p>
	<p>liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje, realizując moduły kształcenia oferowane na innym kierunku studiów lub na zajęciach ogólnouczeniowych</p>	<p>7 (j. obcy, TI)</p>

	w przypadku programu studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia - procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w łącznej liczbie punktów ECTS	obszar nauk społecznych: 71,98 ECTS (59%) obszar nauk humanistycznych: 50,02 ECTS (41%)
	liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wychowania fizycznego	1

2. Warunki realizacji programu studiów

Minimum kadrowe

**Proporcja liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studiujących:
12/120 = 1/10**

Nauczyciel akademicki	Opis
1. prof. dr hab. Ewa Szatan	Dyscyplina naukowa
	Pedagogika; kwalifikacje II st. w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej rytmika.
	Obszar kształcenia
	Obszar nauk humanistycznych i społecznych.
	Doświadczenie zawodowe
	Akademia Muzyczna (od stanowiska asystenta awans do tytułu profesora sztuk muzycznych, wykładane przedmioty: rytmika, przedmioty metodyczne, praktyki zawodowe, seminaria magisterskie), wykładowca na Podyplomowym Studium Logorytmiki w AM w Gdańsku. Ponadto, posiada doświadczenia zawodowe w pracy na Uniwersytecie Gdańskim (profesor), PWSZ w Elblągu (profesor), w średniej i podstawowej szkole muzycznej oraz przedszkolu.
	Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy
	Kształcenie muzyczne studentów. Nabywanie kompetencji muzycznych przez uczniów. Dziecięca improwizacja i twórczość muzyczna. Ruch jako język awerbalny i jego rola rozwojowa. Ograniczenia wczesnej edukacji muzycznej.
2. Dr hab. Marek Sokołowski	Dyscyplina naukowa
	dr hab. nauk humanistycznych w zakresie socjologii; mgr filologii polskiej
	Obszar kształcenia
	Obszar nauk humanistycznych i społecznych
	Doświadczenie zawodowe
	12 lat w oświacie w charakterze nauczyciela j. polskiego, edukacji europejskiej, edukacji medialnej; pełnił funkcję dyrektora szkoły
	Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy
	Pedagogika medialna, edukacja estetyczna, socjologia kultury, antropologia kulturowa, socjologiczna problematyka mass mediów.
3. dr hab. Lucyna Hurło	Dyscyplina naukowa
	Pedagogika (wczesna edukacja)
	Obszar kształcenia
	Obszar nauk humanistycznych i społecznych
	Doświadczenie zawodowe

	<p>Kierownik Studiów Podyplomowych z Terapii pedagogicznej oraz Logopedii – UWM; Kierownik Zakładu/Katedry Dydaktyki i Historii Wychowania UWM; Kierownik Katedry Teorii Kształcenia WSiE TWP; Nauczyciel wychowania fizycznego i biologii w Szkole Podstawowej w Korszach. Nauczyciel przedmiotów pedagogicznych w Zespole Kolegiów Nauczycielskich w Szczytnie. Pedagog w Wojewódzkiej Poradni Wychowawczo-Zawodowej w Olsztynie.</p> <p>Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy</p> <p>Proces kształcenia na różnych szczeblach edukacji; przemiany oświaty w kontekście postępującej integracji (globalizacji); model rozwoju zawodowego nauczyciela; przemiany współczesnej rodziny.</p>
4. dr hab. Jan Papież	<p>Dyscyplina naukowa</p> <p>Pedagogika/teoria wychowania (Teoria wychowania, pedagogika społeczna, socjologia edukacji)</p> <p>Obszar kształcenia</p> <p>Obszar nauk humanistycznych i społecznych</p> <p>Doświadczenie zawodowe</p> <p>Od 1973 asystent, adiunkt, prof. wykładający m.in. takie przedmioty, jak: teoria wychowania, pedagogika społeczna, diagnostyka pedagogiczna, systemy pedagogiczne na studiach I i II stopnia oraz seminaria licencjackie i magisterskie na UG (w Instytucie Pedagogiki i Instytucie Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa) i licencjackie na PWSZ. W sensie organizacyjnym: Wicedyrektor IP UG – 9 lat, aktualnie – Kierownik Zakładu Teorii Wychowania UG.</p> <p>Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy</p> <p>Tożsamość teorii wychowania; uczeń zdolny; przemoc wśród dzieci i młodzieży; człowiek-kultura-edukacja; socjalizacja i edukacja na wsi.</p>
5. Dr Dorota Joanna Wiercińska	<p>Dyscyplina naukowa</p> <p>Pedagogika (pedagogika specjalna, rewalidacja upośledzonych umysłowo)</p> <p>Obszar kształcenia</p> <p>Obszar nauk humanistycznych i społecznych</p> <p>Doświadczenie zawodowe</p> <p>Wykładowca i opiekun naukowy na studiach podyplomowych z oligofrenopedagogiki w PWSZ w Elblągu. Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 2 w Elblągu (1988-1991) i w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Malborku (aktualnie). Starszy wykładowca w PWSZ w Elblągu. Dotychczas wykładane przedmioty: podstawy rehabilitacji osób niepełnosprawnych intelektualnie, pedagogika specjalna, metodyka nauczania i wychowania osób niepełnosprawnych intelektualnie.</p> <p>Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy</p> <p>Praca z uczniem upośledzonym umysłowo i rodziną; rehabilitacja osób niepełnosprawnych; zagrożenia psychospołecznego rozwoju dzieci i młodzieży.</p>
6. dr Dorota Izabela Bronk	<p>Dyscyplina naukowa</p> <p>Pedagogika (Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, terapia pedagogiczna).</p> <p>Obszar kształcenia</p> <p>Obszar nauk humanistycznych i społecznych.</p> <p>Doświadczenie zawodowe</p>

	<p>Kierownik studiów podyplomowych terapii pedagogicznej w UG; prorektor oraz kierownik studiów podyplomowych w Powszechnej Wyższej Szkole Humanistycznej w Chojnicach; adiunkt w Zakładzie Wczesnej Edukacji Instytutu Pedagogiki w Uniwersytecie Gdańskim; 9-letni staż pracy pedagogicznej w charakterze nauczyciela oraz pedagoga-terapeuty w szkołach podstawowych i przedszkolu.</p>
	Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy
	Jakość życia osób z dysleksją rozwojową; dysleksja rozwojowa i ryzyko dysleksji, dysgrafii i dysortografii; inicjacja edukacyjna dziecka w strukturach formalnych na terenie Polski.
7. dr Irena Sorokosz	Dyscyplina naukowa
	Psychologia (poznawcza i rozwoju człowieka).
	Obszar kształcenia
	Obszar nauk humanistycznych i społecznych.
	Doświadczenie zawodowe
	Wieloletnia praca w poradnictwie psychologiczno-pedagogicznym jako psycholog oraz jako psycholog szkolny (LO), adiunkt w PWSZ. Od kilku lat promotor absolwentów studiów podyplomowych z socjoterapii i terapii pedagogicznej; przez wiele lat opiekun naukowy studiów podyplomowych z socjoterapii realizowanych w PWSZ.
	Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy
	Dysleksja w percepcji młodzieży i dorosłych; uzależnienia: pracoholizm; relacje dziecko – rodzic/nauczyciel, zaburzenia emocjonalne i w zachowaniu młodzieży.
8. dr Alicja Zbierchowska	Dyscyplina naukowa
	Pedagogika/pedagogika społeczna i praca socjalna (metody badań pedagogicznych, zaburzenia rozwoju uczniów).
	Obszar kształcenia
	Obszar nauk humanistycznych i społecznych
	Doświadczenie zawodowe
	Od 2008 adiunkt w UG i starszy wykładowca w PWSZ. Ukończone studia magisterskie z pedagogiki specjalnej w zakresie oligofrenopedagogiki.
	Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy
	Współczesne rodzicielstwo (macierzyństwo i ojcostwo) ze szczególnym ujęciem kwestii: funkcjonowania rodzin, relacji rodzic – środowisko, wsparcia społecznego.
	Problematyka animacji społeczno-kulturalnej, w szczególności odnosząca się do rodziny; pamięć społeczna i rodzinna postrzegana jako potencjał jednostki, rodziny, społeczności. Zainteresowania dotyczące globalnych zaburzeń rozwojowych dzieci i młodzieży.
9. dr Joanna Nowak	Dyscyplina naukowa
	Pedagogika (edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, resocjalizacja).
	Obszar kształcenia
	Obszar nauk humanistycznych i społecznych
	Doświadczenie zawodowe
	Doświadczenia w pracy nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej; starszy wykładowca w PWSZ, adiunkt w EUH-E. Ukończone studia podyplomowe z logopedii.
	Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy
	Dziecko w sytuacji rozwodowej rodziców; problemy opiekuńczo-wychowawcze w realizacji funkcji w rodzinie. Praca logopedyczna z osobą z zaburzeniami neurologicznymi.
10. Dr Alina	Dyscyplina naukowa

Chyczewska	psychologia rehabilitacji; dr nauk humanistycznych w zakresie psychologii
	Obszar kształcenia
	Obszar nauk humanistycznych i społecznych
	Doświadczenie zawodowe
	psycholog - Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Olsztynie; pracownik dydaktyczny uczelni; adiunkt w PWSZ e Elblągu; autorka 20 artykułów i trzech publikacji książkowych (ostatnia pod wspólną redakcją z I. Kijowską); promotorka ok. 30 prac licencjackich. Udział w 45 konferencjach krajowych i międzynarodowych.
	Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy
	psychologia sztuki; preferencje estetyczne w zakresie malarstwa; podmiotowe uwarunkowania uzależnienia alkoholowego; stres u ofiar mobbingu.
11. Dr Maciej Kudła	Dyscyplina naukowa
	doktor nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki
	Obszar kształcenia
	Obszar nauk humanistycznych i społecznych
	Doświadczenie zawodowe
	Praca w Warsztatach Terapii Zajęciowej (przy Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Upośledzonych Umysłowo); psychoprofilaktyka zdrowia psychicznego żołnierzy zawodowych i ich rodzin.
	Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy
Jakość życia osób z niepełnosprawnością intelektualną; pedagogika terapeutyczna; funkcjonowanie biopsychiczne osób przewlekle chorych i chorych onkologicznie.	
12. dr Iwona Maria Kijowska	Dyscyplina naukowa
	Pedagogika/psychologia.
	Obszar kształcenia
	Obszar nauk humanistycznych i społecznych
	Doświadczenie zawodowe
	30-letni staż pracy w placówkach oświatowych (szkoła podstawowe, LO, szkoła specjalna, przedszkole specjalne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne) charakterze pedagoga (pedagog szkolny, neurologopeda, socjoterapeuta, psychoterapeuta). Autor programów studiów podyplomowych z logopedii i terapii pedagogicznej. Opiekun naukowy studiów podyplomowych z logopedii. Promotor prac dyplomowych słuchaczy studiów podyplomowych z logopedii i terapii logopedycznej. W PWSZ - adiunkt.
	Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy
Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych; rozwijanie mowy dzieci.	
13. Mgr Magdalena Angielczyk	Dyscyplina naukowa
	Pedagogika; pedagogika specjalna: rehabilitacja głuchych i niedosłyszących, logopedia, neurologopedia
	Obszar kształcenia
	Obszar nauk humanistycznych i społecznych.
	Doświadczenie zawodowe

	<p>logopeda i dyrektor Przedszkola Specjalnego; neurologopeda w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 2 w Elblągu, wykładowca w PWSZ</p> <p>Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy</p>
14. Mgr Lidia Kęska	<p>Dyscyplina naukowa</p> <p>Pedagogika; mgr wychowania muzycznego; lic. nauczania j. angielskiego</p> <p>Obszar kształcenia</p> <p>Obszar nauk humanistycznych i społecznych.</p> <p>Doświadczenie zawodowe</p> <p>nauczyciel muzyki w IV LO w Elblągu, nauczyciel j. angielskiego w SP 25 w Elblągu, w SP w Łęczu; wykładowca w PWSZ</p> <p>Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy</p> <p>Rozwijanie kompetencji muzycznych dzieci w wieku wczesnoszkolnym.</p>
15. Mgr Iwona Ksionek	<p>Dyscyplina naukowa</p> <p>Pedagogika; mgr nauczania początkowego</p> <p>Obszar kształcenia</p> <p>Obszar nauk humanistycznych i społecznych.</p> <p>Doświadczenie zawodowe</p> <p>1983-obecnie – nauczyciel wychowania początkowego w elbląskich szkołach podstawowych, wykładowca w PWSZ</p> <p>Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy</p>
16. Mgr Walentyna Karwacka	<p>Dyscyplina naukowa</p> <p>Pedagogika; pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i praca socjalna, nauczanie początkowe z muzyką; oligofrenopedagogika; bibliotekoznawstwo</p> <p>Obszar kształcenia</p> <p>Obszar nauk humanistycznych i społecznych.</p> <p>Doświadczenie zawodowe</p> <p>nauczyciel wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego; nauczyciel terapii pedagogicznej; nauczyciel zajęć komputerowych w klasach I-III; nauczyciel biblioteki; inspektor ds. wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, wykładowca w PWSZ</p> <p>Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy</p>
17. Mgr Marzanna Tyburska	<p>Dyscyplina naukowa</p> <p>Pedagogika; nauczanie początkowe</p> <p>Obszar kształcenia</p> <p>Obszar nauk humanistycznych i społecznych.</p> <p>Doświadczenie zawodowe</p> <p>nauczyciel nauczania początkowego w SP 19 w Elblągu (prowadzenie klasy autorskiej); doradca metodyczny nauczania początkowego, konsultant ds. informacji pedagogicznej; konsultant ds. kadry kierowniczej w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Doskonalenia Nauczycieli w E-gu; wykładowca w PWSZ</p> <p>Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy</p> <p>Kompetencje zawodowe nauczyciela; rozwój zawodowy nauczycieli.</p>
18. Mgr Bogumiła Salmonowicz	<p>Dyscyplina naukowa</p> <p>Pedagogika; profilaktyka i resocjalizacja</p> <p>Obszar kształcenia</p>

Obszar nauk humanistycznych i społecznych.
Doświadczenie zawodowe
wychowawca pólinternatu; nauczyciel przysposobienia do życia w rodzinie i fakultetów psychologiczno-pedagogicznych; pedagog szkolny w II LO w Elblągu; wizytator metodyk ds. profilaktyki społecznej i resocjalizacji – KO w Elblągu; wykładowca w PWSZ.
Opis działalności badawczej w obszarze wiedzy
Kompetencje miękkie w różnych zawodach; umiejętności wychowawcze nauczyciela; wspieranie ucznia w procesie uczenia się.

Opis zasobów materialnych- infrastruktury i wyposażenia jednostki prowadzącej studia potwierdzające możliwości tej jednostki do prowadzenia studiów

Instytut Pedagogiczno-Językowy swoją działalność realizuje z wykorzystaniem bazy materialnej i dydaktyczno-naukowej będącej własnością PWSZ w Elblągu. Siedzibą Instytutu jest budynek przy ul. Czerniakowskiej 22, gdzie do dyspozycji są 42 pomieszczenia różnego typu:

- administracja instytutu: dyrektor, zastępcy dyrektora i dziekanat zajmują 4 pokoje; kierownik administracyjny 1 pomieszczenie; na parterze budynku mieści się również pracownia kserograficzna, do której dostęp mają wszyscy wykładowcy;
- nauczyciele akademicki, w tym samodzielni pracownicy naukowci, korzystają z 11 pokoi wyposażonych w komputery z dostępem do Internetu; dodatkowo użytkowany jest jeden ogólnie dostępny pokój nauczycielski;
- studenci: 1 sala audytoryjna (komputer + projektor, sprzęt audio-video, rzutnik do foliogramów, 160 miejsc), 2 sale wykładowe (projektory multimedialne, komputery, nagłośnienie, rzutniki do foliogramów; 130 miejsc), 1 sala wykładowa na 50 miejsc, tablica interaktywna), 14 sal ćwiczeniowych (rzutniki do foliogramów, sprzęt audiowizualny, 3 tablice interaktywne; 334 miejsca), 8 sal specjalistycznych (pracownie muzyczne-20 keyboardów, instrumenty perkusyjne, sprzęt audiowizualny; plastyczne, kształcenia zintegrowanego), 2 laboratoria językowe (łącznie 38 stanowisk multimedialnych), 1 laboratorium komputerowe (18 miejsc), biblioteka z czytelnia -41 miejsc w czytelnia.

W tych salach dydaktycznych, gdzie nie ma stałe sprzętu multimedialnego, można prowadzić zajęcia z wykorzystaniem przenośnych zestawów multimedialnych (laptop + projektor). Do dyspozycji wykładowców prowadzących zajęcia jest pięć takich zestawów.

Do dyspozycji studentów są 4 kioski internetowe. W budynku instytutu funkcjonuje ogólnie dostępna sieć bezprzewodowa z dostępem do sieci Internet.

Studenci mają prawo do korzystania z laboratoriów komputerowych także poza zajęciami programowymi. Jest to możliwe w czasie, kiedy w laboratoriach nie odbywają się zajęcia dydaktyczne. Harmonogram korzystania z laboratoriów komputerowych przez studentów PWSZ w Elblągu na dany semestr ustala kierownik Zakładu Informatyki. Ponadto studenci mają możliwość darmowego dostępu do Internetu w domach studenckich. Wszyscy studenci mają możliwość założenia konta pocztowego na serwerze Uczelni oraz mogą uzyskać zdalny dostęp do kilku serwerów uczelnianych, które oferują szereg usług takich, jak: możliwość przechowywania własnych plików i stron dzięki usługom FTP, dostęp do wielu narzędzi informatycznych, w tym sieciowych i bazodanowych.

Z pozostałych pomieszczeń PWSZ Instytut korzysta na takich samych zasadach, jak inne jednostki organizacyjne funkcjonujące w ramach Uczelni, rezerwując je poprzez Dział Kształcenia. W związku z powyższym zagadnienie bazy materialnej i dydaktyczno-naukowej należy rozpatrywać w ujęciu całej Uczelni.

Uczelnia dysponuje:

- budynkiem dydaktycznym nr 1 przy ul. Grunwaldzkiej 137;
- **budynkiem dydaktycznym nr 2 przy ul. Czerniakowskiej 22;**
- budynkiem dydaktycznym nr 3 przy ul. Wojska Polskiego 1;
- domem studenckim nr 1 przy ul. Zacisze 12;
- domem studenckim nr 2 przy ul. Wspólnej 11-13.

W związku z tym, że w Uczelni prowadzone jest kształcenie na kierunku: informatyka, PWSZ dysponuje ponad 190 stanowiskami komputerowymi, pracownikami specjalistycznymi z profesjonalnym oprzyrządowaniem elektronicznym i najnowszym oprogramowaniem. Całością zarządza 25 serwerów. Zarządzanie zasobami obejmuje kilka obiektów PWSZ w Elblągu (ul. Wojska Polskiego 1, ul. Grunwaldzka, ul. Czerniakowska, ul. Wspólna DS1, ul. Zacisze- DS 2). W 2010r. zostało oddane do użytku szerokopasmowe łącze światłowodowego programu PIONIER (Polski Internet Optyczny) na odcinku Gdańsk-Elbląg z węzłem w budynku przy ul. Wojska Polskiego 1. W ramach programu operacyjnego „rozwoju województw polski wschodniej” PWSZ zrealizowała projekt: Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury dydaktycznej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu, służącej do kształcenia kadr dla potrzeb nowoczesnej gospodarki, a obejmujący:

- A. Budowę i wyposażenie budynku dydaktycznego z kompleksem nowoczesnych laboratoriów z możliwością ich integracji z systemem zdalnego nauczania.
- B. Budowę i wdrożenie systemu zdalnego nauczania (e-learning) obejmującego: studia zdalnego nauczania, sale zdalnego nauczania, infrastrukturę sieciową, platformę zarządzania.

Budowa i wdrożenie systemu zdalnego nauczania (e-learning) w uczelni wymagała modernizacji całej infrastruktury sieciowej pod kątem integracji z siecią PIONIER oraz budowy i modernizacji sal wykładowych i laboratoryjnych. Całość prac obejmowała:

1. Wyposażenie studia multimedialnego w sprzęt do telewizji cyfrowej (w przyszłości poza obsługą e-learning, stworzenie gminnej edukacyjnej telewizji cyfrowej).
2. Wyposażenie sal audytoryjnych i laboratoryjnych w: system kamer cyfrowych, konsole operatorskie, dekodery obrazu i dźwięku, serwery audytoryjne, itp.
3. Budowę szkieletu sieci szerokopasmowej o przepustowości 10 Gb/s łączącej wszystkie budynki PWSZ,
4. Modernizację sieci LAN we wszystkich obiektach,
5. Modernizację węzła zarządzania siecią PWSZ w Elblągu pod kątem integracji z siecią PIONIER i realizacją e-learning (serwery multimedialnych baz danych, serwer komunikacyjny, itp).
6. Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Uczelnią USOS (przystąpiliśmy do konsorcjum w lipcu 2006r) z obsługą aplikacji zdalnego nauczania- pełna integracja + urządzenia monitoringu i rejestracji zdarzeń.
7. Budowę zespołu laboratoriów eksploatacji i zarządzania sieciami:
 - a. Laboratorium technologii światłowodowych
 - b. Laboratorium bezpieczeństwa sieci komputerowych
 - c. Laboratorium telefonii IP
 - d. Laboratorium informatycznych systemów przemysłowych

Infrastruktura serwerowa.

W sieci PWSZ pracuje aktualnie 25 fizycznych serwerów, które obsługują serwisy oraz usługi dostępne zarówno w sieci LAN jak też w sieci Internet. Maszyny pracują w większości pod kontrolą systemów operacyjnych Unix, Linux i kilka zarządzanych jest przez system Microsoft Windows Server. Zadaniem tych urządzeń jest między innymi zapewnienie dostępności takich usług jak:

- Poczta pracowników oraz studentów,
- Serwisy WWW,
- Podstawowy i zapasowy serwer DNS,
- VPN,
- Serwery baz danych: Oracle, MySQL, Postgres, Microsoft SQL,
- CAS – obsługa logowania do wielu serwisów za pomocą pojedynczego hasła,
- Moodle oraz Adobe Connect – serwisy realizujące kształcenie na odległość,
- USOS (Uniwersytecki System Obsługi Studiów), USOSWeb, APD (Archiwum Prac Dyplomowych), IRK (Internetowa Rekrutacja Kandydatów na Studia);

Studenci mają zdalny dostęp z zewnątrz do kilku serwerów

Serwery uczelniane oferują szereg usług wspierających dydaktykę. Są to m.in.:

- narzędzia i baza danych Oracle,
- środowisko przetwarzania równoległego MPI (<http://pl.wikipedia.org/wiki/MPI>) na serwerach wieloprocesorowych,
- dostęp do wielu formatów baz danych - MySql, PostgreSQL, MSSQL, LDAP, Berkeley DB i inne
- narzędzia do pracy grupowej - CVS (<http://pl.wikipedia.org/wiki/CVS>), w szczególności programowanie zespołowe,
- rozbudowane systemy web - w szczególności LAMP (Linux, Apache, Mysql, PHP/Perl), pozwalające na pisanie aplikacji webowych,
- narzędzia Java, servlety, applety - platformy Resin i Tomcat,
- programowanie rozproszone i równoległe w środowisku Intone i PVM (<http://pl.wikipedia.org/wiki/PVM>),
- dostęp do szeregu edytorów i filtrów strumieniowych (m.in. sed, awk, grep, cut, itp.),
- możliwość przechowywania własnych plików i stron dzięki usługom FTP
- konta pocztowe zapewniające kontakt wykładowców ze studentami.

Uczelniana sieć kampusowa PWSZ w Elblągu łączy 5 budynków. Połączenia fizyczne pomiędzy nimi zrealizowane są w technologii światłowodowej. Do każdego budynku dochodzą po dwie pary światłowodów jedno modowych. Aktywna część sieci została w całości zmodernizowana w styczniu 2012 roku. Rdzeń sieci działa z prędkością zagregowanych 8 łączy 10 gigabit Ethernet, tworząc jedno logiczne łącze 80 gbps. Połączenia szkieletowe między przełącznikami rdzenia a przełącznikami dystrybucyjnymi zrealizowane są z prędkością 2x10 gbps. Każdy z przełączników podłączony jest do osobnej jednostki w rdzeniu sieci zapewniając niezawodność. Połączenia dostępowe dla stacji roboczych i serwerów osiągają prędkość 1 gbps. Głównym założeniem nowego projektu sieci była duża niezawodność, która została osiągnięta dzięki zastosowaniu nadmiarowych połączeń i technologii takich jak „stackowanie” przełączników, MC-LAG, Agregacja (LACP) i protokół drzewa opinającego Rapid Spanning Tree.

W chwili obecnej w Uczelni działa w sieci ponad 1000 aktywnych urządzeń. Całość została zrealizowana na urządzeniach sieciowych firmy Alcatel-Lucent. W rdzeniu sieci umieszczone są 2 przełączniki Alcatel-Lucent OmniSwitch 10K, a w dystrybucji przełączniki Alcatel-Lucent OmniSwitch 6850X, natomiast w warstwie dostępowej przełączniki Alcatel-Lucent OmniSwitch

6400. Połączenie z siecią WAN zapewnia router klasy operatorskiej Alcatel-Lucent SR-7750, na którym za pomocą protokołu BGP realizowane jest połączenie z routerami brzegowymi sieci Pionier. Jest to pierwsze wdrożenie w Polsce tak zaawansowanej technologii zrealizowane przez firmę Alcatel-Lucent.

Stara infrastruktura telefoniczna została zastąpiona telefonią IP. Dzięki dostępowi do szerokopasmowej sieci Pionier i nowoczesnej infrastrukturze sieciowej, Uczelnia pełni funkcje lokalnego dostawcy usług internetowych, co daje możliwość dalszego podłączania do sieci Internet instytucji na terenie Elbląga.

Zasoby biblioteczne własne i udostępnione przez inne biblioteki, dostęp do biblioteki, informatyzacja oraz jej dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych

Biblioteka PWSZ w Elblągu gromadzi literaturę z zakresu nauk humanistycznych, społecznych, technicznych, informatycznych – odpowiednio do aktualnych programów i potrzeb dydaktycznych Instytutów.

Zasoby biblioteczne udostępniane są w dwóch oddziałach:

BU1 - przy ul. Grunwaldzkiej 137 (siedziba Instytutu Politechnicznego i Ekonomicznego),

BU2 - przy ul. Czerniakowskiej 22 (siedziba Instytutu Pedagogiczno-Językowego). Bieżący stan księgozbioru to ok. 72 000 woluminów.

W ramach umowy z Wydawnictwem Naukowym PWN korzystamy z dostępu do elektronicznych wersji 642 publikacji (5 jednoczesnych dostępów) w systemie ibuk.pl (także dostęp domowy po pobraniu hasła).

Studenci Instytutu Pedagogiczno-Językowego korzystają głównie z oddziału BU2 przy ul. Czerniakowskiej 22 – tu gromadzimy literaturę z zakresu nauk humanistycznych oraz społecznych. Biblioteka dysponuje również zbiorami specjalnymi: płyty CD, kasety audio/video, CD-ROM.

Zasoby tego oddziału liczą ponad 34 600 woluminów.

W 2015 r. w czytelnich udostępniamy 117 bieżących tytułów gazet i czasopism drukowanych, w tym 11 tytułów zagranicznych i 11 tytułów w formie e-wydań.

Na zamówienie pracowników Instytutu Pedagogiczno-Językowego zaprenumerowano w 2015 roku:

Charaktery, Coaching, Edukacja i Dialog, Edukacja : Studia, Badania, Innowacje, ELT Journal, English Teaching Professional, Forum Akademickie, Język polski, Język polski w gimnazjum, Język polski w szkole IV-VI, Kwartalnik Pedagogiczny, Lebende Sprachen: Zeitschrift für interlinguale und interkulturelle Kommunikation, Modern English Teacher, National Geographic, Nauczanie Początkowe, Nauczyciel i szkoła, Nauczycielka Przedszkola, Newsweek, Nowa Szkoła, Pedagogika społeczna, Polonistyka, Poradnik Językowy, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, Psychologia w Szkole, Der Spiegel, Szkoła Specjalna, Teksty Drugie, Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne, Wychowanie Muzyczne w Szkole, Wychowanie na co Dzień, Wychowanie w Przedszkolu, Zeszyty Literackie, Życie Szkoły.

Czasopisma dostępne on-line: Chowanna, Bezpieczeństwo Narodowe, Edukacja Dorosłych, Języki Obce w Szkole, Lider : Promocja Zdrowia, Kultura Zdrowotna i Fizyczna Przegląd badań edukacyjnych, Rocznik Statystyczny, Trendy, Turystyka kulturowa.

Realizowane są także wypożyczenia międzybiblioteczne, w ramach współpracy z: Biblioteką Główną (BG) Techniki Budowlanej w Warszawie, BG Uniwersytetu Gdańskiego, Biblioteką Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Biblioteką Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, BG Politechniki Gdańskiej, Biblioteką Akademii Morskiej w Gdyni, Biblioteką Centrum Dokumentacji Europejskiej, Biblioteką Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie.

Od marca w naszej Bibliotece działa Wypożyczalnia Międzybiblioteczna Academica, która udostępnia zarejestrowanym użytkownikom zasoby cyfrowe Biblioteki Narodowej: podręczniki akademickie, prace naukowe, wybrane czasopisma naukowe z listy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z wszystkich dziedzin wiedzy.

Dostępne są 2 rodzaje publikacji:

niechronione prawem autorskim lub licencjonowane oraz chronione prawem autorskim, które wymagają wcześniejszej rezerwacji (można je przeglądać tylko na terminalu w naszej Bibliotece po złożeniu oświadczenia i zalogowaniu się na konto).

Obecnie użytkownik ma dostęp do 1 327 402 dokumentów (wg danych z dn. 30.12.2015 r.). Codziennie Academica powiększa się o co najmniej 1000 pozycji.

Biblioteczny katalog kartkowy obejmuje zasób do grudnia 2007 r. Od 2008 r. dostępny jest katalog komputerowy działający w zintegrowanym systemie obsługi biblioteki SOWA2/MARC21. System biblioteczny jest zintegrowany z systemem obsługi studiów USOS.

W oddziale przy ul. Czerniakowskiej 22 działa katalog komputerowy – 11 terminali dla studentów z dostępem on-line do czasopism elektronicznych oraz do baz danych Wirtualnej Biblioteki Nauki - dostęp do baz dotowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

EBSCO - 15 baz ;

SPRINGER – 1baza, 27 258 tytułów książek elektronicznych, 2 732 tyt. czasopism ;

Science Direct (Elsevier) -1 baza, 2 349 tytułów czasopism ;

Wiley Online Library – 1 baza, 1 377 tytułów czasopism ;

Web of Knowledge – 8 baz

SCOPUS – 1 baza

oraz czasopisma **Nature** i **Science**.

Katalog biblioteczny dostępny jest również na stronie Internetowej www.bu.pwsz.elblag.pl

Rezerwacje i zamówienia w wypożyczalniach są realizowane on-line.

Uprawnionymi do korzystania z wypożyczalni są studenci i pracownicy PWSZ w Elblągu po zapoznaniu się z zasadami korzystania z Biblioteki i rozwiązaniu testu – szkolenie biblioteczne on-line na platformie edukacyjnej PWSZ Moodle <http://moodle.pwsz.elblag.pl/>

Bibliotekarze prowadzą szkolenia dla studentów w zakresie wyszukiwania informacji w elektronicznych bazach naukowych i bibliotekach cyfrowych.

Bieżące informacje o Bibliotece – zbiorach, nowych książkach, czasopismach on-line, dostępnych bibliotekach cyfrowych i bazach danych, wystawach i spotkaniach autorskich zamieszczane są na stronie internetowej Biblioteki www.pwsz.elblag.pl/biblioteka

Biblioteka jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰ – 16⁰⁰. Dostęp do katalogu, rezerwacji i zamówień on-line jest całodobowy. Wyrównuje to szanse dostępu do zasobów biblioteki dla różnych kategorii czytelników, szczególnie dla osób niepełnosprawnych.

W tzw. „małej czytelnicy” przy Al. Grunwaldzkiej udostępniamy dwa stanowiska dla osób

z dysfunkcją wzroku, słuchu lub ruchu : powiększalnik telewizyjnych tekstów drukowanych, oprogramowanie powiększające, udźwiękowiające i ubrajlawiające środowisko Windows dla osób słabowidzących i niewidomych, klawiatura z dużymi klawiszami dla osób słabowidzących oraz dla osób z niedowładem lub porażeniem, wytrzymała mysz komputerowa, którą można obsługiwać całą dłonią, nadgarstkiem lub stopą.

W czytelnicy głównej znajduje się stół o regulowanej bezstopniowo wysokości blatu, szczególnie polecany dla osób na wózkach inwalidzkich

Przy Bibliotece działa Galeria „Filar Sztuki”, w której organizowane są m.in. wystawy prac studentów oraz artystów plastyków środowiska elbląskiego, a także spotkania autorskie.

Rada Biblioteczna – organ opiniotawczy Rektora składa się z przedstawicieli wszystkich Instytutów oraz Biblioteki. Przedstawicielem Instytutu Pedagogiczno-Językowego w Radzie Bibliotecznej jest mgr Elżbieta Rywelska-Genge.

3. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia

Opis wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu posiada wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, który obejmuje wszystkie elementy procesu kształcenia wpływając na zakres i jakość działań studentów, słuchaczy oraz pracowników Uczelni.

System zapewnienia jakości kształcenia obejmuje w szczególności:

- 1) ocenę procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach i specjalnościach, studiach podyplomowych i kursach dokształcających,
- 2) przeglądy i doskonalenie programów kształcenia,
- 3) zapewnienie odpowiedniej jakości kadry dydaktycznej, co do wymogów formalnych, kwalifikacji i kompetencji,
- 4) ocenę realizacji procesu kształcenia, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych,
- 5) weryfikację osiągniętych efektów kształcenia,
- 6) monitorowanie karier zawodowych absolwentów,
- 7) dostosowywanie kształcenia do strategii regionu i rynku pracy.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia stanowi część systemu zarządzania jakością ISO 9001, stąd związane z systemem procedury określone są w Księdze Jakości PWSZ w Elblągu, opracowywanej przez Pełnomocnika Rektora ds. systemu zarządzania jakością, a zatwierdzanej przez Rektora. Księga Jakości Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu dostępna jest w wersji elektronicznej wszystkim pracownikom i studentom uczelni.

Opis wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia został przyjęty przez Senat Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu uchwałą nr 20/2012 z dnia 31 maja 2012r. (http://bip.pwsz.elblag.pl/userfiles/file/Uchwały_senatu/2012/2012_20.pdf).

W celu zapewnienia i doskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Elblągu są powołane:

- 1) Uczelniana Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia,
- 2) Instytutowe Komisje ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Do zadań Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia należy:

- opracowywanie procedur w systemie zapewnienia jakości kształcenia, podejmowanie działań doskonalących jakość kształcenia, pozaproceduralnych działań związanych z funkcjonowaniem systemu zapewnienia jakości kształcenia,
- analizowanie sprawozdań, wniosków i postulatów Instytutowych Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz przekazywanie stąd wynikających rekomendacji komisjom instytutowym,
- opracowywanie sprawozdań z funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni.

Do zadań Instytutowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia należy:

- ocena jakości kształcenia w Instytucie,
- podejmowanie działań na rzecz zapewnienia doskonalenia jakości kształcenia w Instytucie,
- przedstawianie Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia corocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia w Instytucie,
- monitorowanie realizacji działań rekomendowanych przez Uczelnianą Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia,
- nadzorowanie wdrażania procedur zapewnienia jakości kształcenia w Instytucie.

Procedury działania Uczelnianej i Instytutowych Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia określa aktualnie zarządzenie Rektora nr 30/2014 z dnia 18 grudnia 2014r.

(http://bip.pwsz.elblag.pl/userfiles/file/Zarzadzenia_rektora/2014/2014_30.pdf)

W ramach wprowadzonego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia ustalono szczegółowe procedury monitorowania realizowanych procesów (zarządzenie Rektora nr 05/2013 z dnia 28 lutego 2013r. -

http://bip.pwsz.elblag.pl/userfiles/file/Zarzadzenia_rektora/2013/2013_05.pdf, w tym procedury ankietyzacji, szczegółowo określone w zarządzeniu Rektora nr 25/2015 z dnia 30 października 2013r. -

http://bip.pwsz.elblag.pl/userfiles/file/Zarzadzenia_rektora/2013/2013_25.pdf.

Procedura ankietyzacji jest uzupełnieniem i uszczegółowieniem w zakresie doskonalenia jakości. Procedura ta łączy podejmowane dotychczas w Uczelni działania na rzecz doskonalenia systemu jakości kształcenia, realizowane poprzez ankietyzację wśród studentów, absolwentów, pracowników Uczelni oraz pracodawców.

Wszystkie działania związane z funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia wynikają z dokumentacji systemu zarządzania jakością, przyjętej w Uczelni. Uczelniane grona akademickie uczestniczą w ocenie jakości kształcenia, czego przykładem jest też udział nauczycieli akademickich w Instytutowych Komisjach ds. Kształcenia, powoływanych przez dyrektorów instytutów.

Praktyką stosowaną przez instytuty jest także zapewnienie udziału podmiotów społeczno – gospodarczych w ewaluacji i doskonaleniu jakości kształcenia, przeprowadzane w formie pisemnych konsultacji oraz spotkań bezpośrednich, dokumentowanych protokołami

Ponadto na każdym kierunku studiów prowadzonym w Instytucie Pedagogiczno-Językowym działa Komisja ds. Kształcenia, powołana przez Dyrektora, w której zakresie obowiązków jest m.in.

- przegląd programów nauczania przedmiotów specjalnościowych w celu dostosowania ich treści bądź wprowadzenia nowych przedmiotów dostosowanych do wymagań rynku;
- ocena procesu kształcenia, poprzez przeglądy programów nauczania pod kątem zamierzonych efektów kształcenia dostosowanych do wymagań rynkowych;
- opiniowanie korekt programowych;
- monitorowanie standardów akademickich, z uwzględnieniem specyfiki poziomu, profilu i form studiów;
- weryfikowanie i opiniowanie tematów prac dyplomowych przedkładanych do zatwierdzenia Dyrektorowi Instytutu.

Sposób wykorzystania dostępnych wzorców międzynarodowych

Przy opracowywaniu programów kształcenia na studia II stopnia z trzema specjalnościami z zakresu *wczesnej edukacji*, *wczesnego wspomagania rozwoju dziecka* oraz *pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z arteterapią*, wykorzystywano wzorce krajowe i międzynarodowe, w tym Unijne.

Kierunek *pedagogika*, wyrastając ze specyfiki tradycyjnych kierunków kształcenia humanistycznego i społecznego, uwzględnia wzywania współczesnych wzorców naukowo-dydaktycznych.

Program studiów II st. dla kierunku *pedagogika* został zdefiniowany z uwzględnieniem dobrych wzorców polskich studiów pedagogicznych, ze szczególnym uwzględnieniem programu studiów uniwersytetów, z którymi elbląska uczelnia ma podpisaną umowę o programowej kompatybilności studiów (Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Warmińsko-

Mazurski), jak również w oparciu o wytyczne Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Istotnym elementem kształtowania programu studiów była także współpraca z ekspertami bolońskimi, z których doświadczeń korzystano. Przy określaniu celów i efektów kształcenia, jeśli chodzi o wzorce międzynarodowe, brano pod uwagę przede wszystkim programy realizowane przez uczelnie współpracujące m.in.: słowackie, czeskie, niemieckie.

Studia II st. na kierunku *pedagogika* trwają dwa lata, zaś ich absolwent uzyskuje tytuł zawodowy magistra, umożliwiający kontynuację nauki na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich).

Kształcenie obejmuje – podobnie jak w większości kierunków pedagogicznych – blok przedmiotów podstawowych i kierunkowych oraz wybieralny blok przedmiotów specjalnościowych. Zasada wybieralności wpisuje się w model nauczania obowiązujący na innych europejskich uniwersytetach.

Kształceniu zawodowemu służy rozbudowany system praktyk, będący integralnym elementem kształcenia, odzwierciedlający dobre mechanizmy europejskie w tym zakresie.

Sposoby weryfikacji osiąganych efektów kształcenia oraz metody nauczania ustalane są w odniesieniu do doświadczeń dydaktycznych i naukowych pracowników, zdobywanych przez nich m.in.

- na międzynarodowych i zagranicznych konferencjach
- na międzynarodowych i zagranicznych seminariach poświęconych problematyce kształcenia
- poprzez współpracę z wieloma jednostkami zagranicznymi
- zagranicznymi stażami naukowymi.

Istotnym aspektem związanym z wykorzystywaniem wzorców międzynarodowych jest akademicka wymiana międzynarodowa, przede wszystkim wymiana studencka w ramach programu Erasmus.

Wiosną 2009 r. nawiązana została współpraca z Univerzita sv. Cyrila a Metoda w Trnawie (Słowacja), a w listopadzie 2009 r. z Jihoceška Univerzita w Czeskich Budziejowicach, gdzie studenci pedagogiki będą mogli uczestniczyć w wymianie studenckiej w ramach programu SOCRATES/Erasmus.

Deskryptory Dublińskie

Subject benchmark statement, Education studies 2007, The Quality Assurance Agency for
Higher Education 2007, Ref: QAA 189 09/07

<http://www.qaa.ac.uk/Publications/InformationAndGuidance/Documents/Education07.pdf>

Subject benchmark statement, Early childhood studies 2007, The Quality Assurance Agency
for Higher Education 2007, Ref: QAA 210 12/07

http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/Publications/Education_brochure.pdf

Summary of Outcomes – Education, Tuning Educational Structures in Europe

<http://www.qaa.ac.uk/Publications/InformationAndGuidance/Documents/EarlyChildhoodStudies07.pdf>

Sposób uwzględnienia wyników monitorowania karier absolwentów

Monitorowanie karier absolwentów od roku 2009 wchodzi w zakres działań Akademickiego Biura Karier. Od 2009 roku PWSZ w Elblągu zaczęło prowadzić wstępne badania losów absolwentów. Badanie miało charakter pilotażowy i prowadzone było w oparciu o wiedzę i badania realizowane przez Instytut Ekonomii, Socjologii i Filozofii Politechniki Krakowskiej. Od początku jest to działanie zmierzające do podniesienia jakości i efektów kształcenia na Uczelni oraz forma podtrzymania kontaktu z absolwentami, którzy po zakończeniu studiów w Elblągu podejmują pracę lub kontynuują

proces podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Badanie jest realizowane również w zgodzie i w ramach oceny systemu zarządzania jakością zgodnego z normami ISO 9001:2000.

Akademickie Biuro Karier Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu zostało powołane w styczniu 2003 r. Od września 2006 r. należy do Ogólnopolskiej Sieci Biur Karier.

ABK PWSZ w Elblągu wspiera studentów oraz absolwentów w działaniach zmierzających do zdobywania doświadczenia zawodowego i dodatkowych umiejętności oraz rozwoju przedsiębiorczości.

Akademickie Biuro Karier posiada bazę przedsiębiorstw/firm, które współpracują z uczelnią w ramach praktyk, jak również zatrudniają absolwentów uczelni. Baza danych jest sukcesywnie powiększana poprzez udział w Targach Pracy, współpracę z takimi instytucjami, jak: Urzędy Pracy, Ochotnicze Hufce Pracy, Wolontariat Studencki, Stowarzyszenia.

ABK współpracuje z Akademickim Centrum Wsparcia i Doradztwa oraz Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości.

Badania ankietowe realizowane przez ABK:

Akademickie Biuro Karier Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu w ramach zapewnienia Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia ABK realizuje następujące badania:

1. Ankieta dla studentów – opinia studentów na temat satysfakcji studiowania
2. Ankieta dla studentów – Czego oczekujesz od przyszłego pracodawcy?
3. Ankieta dla pracodawców – Czego oczekujesz od absolwenta PWSZ w Elblągu?
4. Ankieta pracodawców – opinia na temat praktykantów i absolwentów Uczelni
5. Ankieta dla absolwentów – badanie losów zawodowych absolwentów

Badania	Czego dotyczy?	Czemu służy?	Kto jest badany?	Kiedy się odbywa?
Ankieta dla studentów – opinia studentów na temat satysfakcji studiowania	poziomu zadowolenia z różnych aspektów studiowania	poprawa warunków dydaktycznych i pozadydaktycznych studiowania; tworzenie przyjaznego środowiska dla studiowania;	losowa próba studentów I, II i III roku wszystkich kierunków	w roku akademickim maj- czerwiec
Ankieta dla studentów – Czego oczekujesz od przyszłego pracodawcy?	oczekiwań wobec pracy zawodowej i ocena własnych kompetencji osobistych, społecznych i zawodowych	pomoc w doskonaleniu kompetencji miękkich oraz ukierunkowanie w strategii poszukiwania pracy	studenci II roku wszystkich kierunków	w roku akademickim luty- marzec
Ankieta pracodawców –	kompetencji i umiejętności	określenie preferowanych	przedsiębiorcy i pracodawcy z	corocznie

opinia na temat praktykantów i absolwentów Uczelni	studentów i absolwentów PWSZ.	kierunków kształcenia, modyfikacja oferty kształcenia, modyfikowanie programów praktyk	Elbląga i okolic	
Ankieta dla pracodawców – Czego oczekujesz od absolwenta PWSZ w Elblągu?	kompetencji i umiejętności stanowiących kryteria przyjmowania absolwentów do pracy,	opracowanie planu szkoleń dla studentów w zakresie kompetencji miękkich, modyfikowanie programów praktyk	przedsiębiorcy i pracodawcy z Elbląga i okolic	co dwa lata
Ankieta dla absolwentów – badanie losów zawodowych absolwentów	monitorowanie sytuacji zawodowej absolwentów	dostosowanie oferty PWSZ do oczekiwań i realiów rynku pracy	Absolwenci PWSZ w Elblągu	12 miesięcy oraz 3 i 5 lat po ukończeniu studiów

Ankieta dla studentów – opinia studentów na temat warunków studiowania

Ankieta przeprowadzana jest w formie elektronicznej.

Ankieta dla studentów – Czego oczekujesz od przyszłego pracodawcy?

Ankieta przeprowadzana jest w formie papierowej. Wyniki ankiety będą porównywane z ankietą dla pracodawców, co pozwoli na lepsze przygotowanie absolwenta PWSZ w Elblągu do radzenia sobie na rynku pracy.

Ankieta dla pracodawców – Czego oczekujesz od absolwenta PWSZ w Elblągu?

Ankieta przeprowadzana jest w formie papierowej. Wyniki ankiety będą porównywane z ankietą dla studentów, co pozwoli na lepsze przygotowanie absolwenta PWSZ w Elblągu do radzenia sobie na rynku pracy.

Ankieta pracodawców – opinia na temat praktykantów i absolwentów Uczelni

Ankieta realizowana w formie papierowej.

Ankieta dla absolwentów – badanie losów zawodowych absolwentów

Badanie w formie elektronicznej ma charakter dobrowolny i poprzedza je ankieta wstępna z deklaracją udziału w badaniu.

W roku akademickim 2014/2015 zostały zrealizowane następujące badania:

1. Ankieta dla studentów – opinia studentów na temat warunków studiowania
2. Ankieta dla studentów – Czego oczekujesz od przyszłego pracodawcy?
3. Ankieta dla pracodawców - Czego oczekujesz od absolwenta PWSZ w Elblągu?
4. Ankieta pracodawców – Opinia na temat praktykantów i absolwentów Uczelni
5. Ankieta dla absolwentów – Badanie losów zawodowych po 12 miesiącach od zakończenia studiów
6. Ankieta dla studentów – Wizerunek PWSZ w Elblągu

Wyniki wszystkich badań wraz z analizą ilościową i jakościową zostały przekazane Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Badanie Losów Zawodowych Absolwentów

Po raz pierwszy badanie losów absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu przeprowadzono w 2009 roku i dotyczyło rocznika 2008/2009. Od tego czasu systematycznie dokonywana jest analiza zarówno sposobu przeprowadzania badań ankietowych, jego zakresu, a także informacji uzyskanych od respondentów.

W roku akademickim 2011/2012 zmodyfikowano kwestionariusz ankiety (w załączniku), wprowadzając także 3-etapowość badań. Po uzyskaniu zgody na wielokrotne badanie będzie ono realizowane po 12 miesiącach, 3 i 5 latach po wypełnieniu wstępnej ankiety.

Sposób wykorzystania wyników badań ankietowych

Corocznie ABK przygotowuje szczegółową analizę informacji uzyskanych w drodze ankietyzacji na poziomie opracowania ogólnego (na poziomie uczelni) oraz sprawozdanie szczegółowe dotyczące wyników odnoszących się do poszczególnych instytutów z uwzględnieniem kierunków i specjalności.

W ten sposób poszczególne jednostki uzyskują dane umożliwiające monitorowanie jakości kształcenia, modyfikację programów, rozwijanie współpracy z pracodawcami. Zakresy informacji analizowanych wynikają z kwestionariusza ankiety. W celu monitorowania i prognozowania zmian w zapotrzebowaniu na absolwentów PWSZ prowadzona jest corocznie analiza porównawcza uzyskanych wyników z uwzględnieniem rezultatów uzyskiwanych w kolejnych badaniach (nie więcej niż 5 lat).

Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi przy opracowywaniu programu kształcenia

Instytut utrzymuje ściśle kontakty z wieloma placówkami oświatowymi w regionie (szkoły średnie, gimnazja, szkoły podstawowe, przedszkola), ponieważ integralnym składnikiem procesu kształcenia na większości kierunków w jednostce są praktyki pedagogiczne. Wydział Edukacji UM w Elblągu, który od wielu lat współuczestniczy w tworzeniu koncepcji kształcenia przyszłych nauczycieli, był partnerem w realizowanym w latach 2011-2015 w IPJ projekcie „Innowacyjny nauczyciel w szkole XXI wieku”, dotyczącym realizacji praktyk pedagogicznych studentów IPJ.

Uczelnia współpracuje także z Warmińsko-Mazurskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli, który w znacznym stopniu od lat uczestniczy w kształtowaniu koncepcji kształcenia dla kierunkach nauczycielskich w IPJ oraz w realizacji studiów podyplomowych.

Opracowując efekty kształcenia i konstruując program kształcenia dla kierunku *pedagogika* studia II st., specjalność: *wczesna edukacja* oraz *wczesne wspomaganie rozwoju dziecka* w PWSZ w Elblągu, kierowano się oczekiwaniami lokalnego i krajowego rynku pracy. Modelowanie oferty kształcenia poprzedziły konsultacje z przedstawicielami władz miasta UM w Elblągu, przedstawicielami Departamentu Edukacji UM w Elblągu, dyrektorami przedszkoli i szkół podstawowych, nauczycielami przedszkoli i klas I-III, dyrektorem Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr1 w Elblągu (w skład jego struktury wchodzi centrum wczesnego wspomagania), a także dyrektorami i pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 1 i 2 w Elblągu. W wyniku tych rozmów nakreślono obszary, które wymagały szczególnej uwagi i wzbogacenia programu kształcenia o praktyczne aspekty wiedzy i umiejętności.

Przedstawiciele instytucji edukacyjnych (specjalność: *edukacja wczesnoszkolna*) postulowali przygotowanie absolwentów zdolnych do krytycznej analizy rozwiązań dydaktycznych stosowanych w pracy nauczyciela i poszukiwania własnych nowatorskich koncepcji prowadzenia zintegrowanych zajęć dydaktycznych, jak również podejmujących samodzielne próby rozwiązania trudnych sytuacji pedagogicznych. Ponadto podkreślali konieczność zintensyfikowania doświadczeń praktycznych studentów przez bezpośredni kontakt z rzeczywistością przedszkolną i szkolną oraz wiążące się z nim poznanie systemu i specyfiki pracy przedszkola i szkoły podstawowej, a także specyfiki pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela. Istotnym elementem kształcenia nauczycieli powinna być

także umiejętność określania etapów procesów rozwojowych dzieci i młodzieży, poznanie ich możliwości oraz cech psychofizycznych, jak również osobowościowa otwartość na różnorodny kontakt z uczniami, nauczycielami i rodzicami.

Opracowany w oparciu o konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi program kształcenia dla kierunku *pedagogika*, specjalność: *wczesna edukacja* pozwoli przygotować absolwenta studiów II st., który:

- jest przygotowany do prowadzenia zajęć edukacyjno-wychowawczo-opiekuńczych w przedszkolnych i w szkołach podstawowych;
- posiada podstawową wiedzę z zakresu wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, którą w sposób kompetentny może przekazywać oraz samodzielnie ją pogłębiać i aktualizować, a także integrować posiadaną wiedzę kierunkową z innymi dziedzinami wiedzy;
- posiada podstawową wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki, pozwalającą na realizację funkcji wychowawczych i opiekuńczych; wspieranie harmonijnego rozwoju dziecka; indywidualizowanie procesu nauczania; zaspokajanie specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci;
- jest zdolny do podejmowania prób rozwiązywania pojawiających się problemów w relacjach: nauczyciel-uczeń i uczeń-uczeń; podejmuje współpracę z innymi nauczycielami, rodzicami i społecznością lokalną;
- posiada niezbędne umiejętności w zakresie metodyki nauczania, które pozwalają na efektywne prowadzenie zajęć edukacyjnych, rozbudzanie zainteresowań poznawczych oraz wspieranie rozwoju intelektualnego dzieci;
- posiada umiejętność projektowania działań dydaktyczno-wychowawczych, analizowania i diagnozowania zjawisk dydaktycznych; posługuje się nowoczesnymi metodami, formami i technikami pracy dydaktycznej;
- potrafi badać i oceniać osiągnięcia dzieci oraz własne umiejętności dydaktyczno-wychowawcze nabywane w trakcie praktyki pedagogicznej, jest osobą kreatywną, ukierunkowaną na samokształcenie;
- posiada umiejętność wykorzystania technologii informacyjnej w nauczaniu;
- jest przygotowany do dalszego kształcenia na poziomie akademickim i podjęcia studiów doktoranckich w zakresie pedagogiki.

Absolwent *wczesnej edukacji* po ukończeniu studiów będzie posiadał również kwalifikacje umożliwiające mu zatrudnienie w instytucjach społecznych i artystycznych, specjalizujących się w opiece i edukacji dziecka na poziomie przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Będzie mógł prowadzić zajęcia w ramach edukacji domowej, nauczania indywidualnego oraz realizacji projektów unijnych związanych z edukacją małego dziecka. Będzie także przygotowany do samodzielnego organizowania procesów edukacyjnych i wychowawczych w ramach własnej działalności gospodarczej (np. organizowania alternatywnych form wychowania przedszkolnego).

Przedstawiciele instytucji edukacyjnych i placówek prowadzących zajęcia z wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka również postulowali przygotowanie absolwentów zdolnych do poszukiwania własnych koncepcji prowadzenia zajęć dydaktycznych, umiejących dostosować strukturę zajęć do zamierzonych celów, stosujących indywidualizację nauczania, podejmujących samodzielne próby rozwiązania trudnych sytuacji pedagogicznych. Podkreślano konieczność kształtowania u przyszłych nauczycieli twórczej postawy i samodzielności oraz odpowiedzialności zawodowej.

Opracowany w oparciu o konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi program kształcenia dla kierunku *pedagogika*, specjalność: *wczesne wspomaganie rozwoju dziecka* pozwoli przygotować

absolwenta studiów II st., który:

- posiada przygotowanie pedagogiczne oraz kwalifikacje do prowadzenia zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dzieci niepełnosprawnych oraz zagrożonych niepełnosprawnością,
- jest przygotowany do projektowania i realizowania indywidualnych programów zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z uwzględnieniem działań wspomagających rodzinę, a także do przygotowywania kompleksowych programów terapeutycznych we współpracy z innymi specjalistami.,
- posiada kompetencje do prowadzenia długofalowych działań rewalidacyjno – wychowawczych stymulujących rozwój dziecka oraz do udzielania konsultacji i instruktażu rodzicom, członkom rodziny i innym specjalistom opiekującym się dzieckiem,
- jest przygotowany do organizowania współpracy z zakładem opieki zdrowotnej i ośrodkiem pomocy społecznej w celu zapewnienia dziecku wszechstronnej pomocy, dostosowanej do jego potrzeb,
- posiada kompetencje do przeprowadzania oceny postępów dziecka oraz skuteczności pomocy udzielanej dziecku i jego rodzinie,
- jest przygotowany do dokumentowania działań realizowanych z dzieckiem i jego rodziną.

Absolwent po ukończeniu studiów na kierunku *pedagogika*, specjalność: **wczesne wspomaganie rozwoju dziecka** będzie posiadał kwalifikacje umożliwiające mu zatrudnienie w zespołach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, powoływanych w instytucjach takich jak: ośrodki wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i ośrodki wczesnej interwencji; przedszkola: specjalne, integracyjne, z oddziałami integracyjnymi oraz masowe; szkoły: specjalne, integracyjne, z oddziałami integracyjnymi oraz masowe; poradnie psychologiczno-pedagogiczne i specjalistyczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne; ośrodki szkolno-wychowawcze oraz ośrodki rehabilitacji dziennej dla dzieci; instytucje niepubliczne: ośrodki, poradnie, fundacje, stowarzyszenia i inne placówki edukacyjne; młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, ośrodki umożliwiające dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim oraz dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki (podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli Dz. U. Nr 50, poz. 400, par. 14 p. 4; Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 lutego 2009r. w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci Dz. U. Nr 23, poz. 133).

Konstruując plan studiów dla specjalności **pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią** na kierunku **pedagogika** studia II st. w PWSZ w Elblągu, kierowano się oczekiwaniami lokalnego i krajowego rynku pracy. Modelowanie oferty kształcenia poprzedziły konsultacje z przedstawicielami Urzędu Miejskiego w Elblągu, przedstawicielami Departamentu Edukacji UM w Elblągu, dyrektorami i nauczycielami elbląskich przedszkoli i szkół, dyrektorem i pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu, dyrektorem i pracownikami Domu Pomocy Społecznej „Niezapominajka” w Elblągu. Osoby, z którymi konsultowano efekty kształcenia i program studiów dla specjalności **pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią**, postulowały przygotowanie absolwentów zdolnych do krytycznej analizy działalności pedagogicznej, jak również podejmujących samodzielne próby dokonywania rozwiązań różnych trudnych sytuacji społecznych i pedagogicznych

związanych z pomocą dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym. Ponadto podkreślały konieczność zintensyfikowania doświadczeń praktycznych studentów przez bezpośredni kontakt z rzeczywistością pracy opiekuńczo-wychowawczej w różnych środowiskach społeczno-wychowawczych i wiążące się z nim poznanie systemu i specyfiki pracy różnych placówek. Istotnym elementem kształcenia nauczycieli powinna być także umiejętność określania etapów procesów rozwojowych dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, poznanie ich możliwości oraz cech psychofizycznych, jak również osobowościowa otwartość na różnorodny kontakt z podopiecznymi.

Opracowany w oparciu o konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi program kształcenia dla kierunku *pedagogika*, specjalność: ***pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią*** pozwoli przygotować absolwenta studiów II st., który:

- jest przygotowany do realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych: socjalizacyjnych, interwencyjnych i w rodzinnych formach kompensacji sieroctwa społecznego,
- diagnozowania i prognozowania zjawisk rzeczywistego i potencjalnego zagrożenia rozwoju dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych,
- ma rozwinięte umiejętności rozpoznawania i samodzielnego rozwiązywania problemów opiekuńczych i wychowawczych dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych w środowisku naturalnym (rodzinnym), jak i społecznym (w placówkach częściowej oraz całkowitej zastępczej opieki i wychowania, instytucjach opieki i wsparcia),
- potrafi podejmować działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz ich integracji ze środowiskiem, a także organizowania różnorodnych form samopomocy,
- potrafi organizować współdziałania placówek oświatowych, opiekuńczych, wychowawczych, terapeutycznych, socjalnych z rodziną i środowiskiem lokalnym, organizacjami pozarządowymi w zakresie zaspokajania potrzeb życiowych i rozwiązywania sytuacji kryzysowych,
- umie wykorzystać w działaniu praktycznym tradycyjne i nowoczesne formy i metody pracy opiekuńczo-wychowawczej z różnymi grupami podopiecznych,
- posiada umiejętność projektowania działań dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczych, analizowania i diagnozowania zjawisk dydaktycznych; posługuje się nowoczesnymi metodami, formami i technikami pracy dydaktycznej;
- potrafi badać i oceniać osiągnięcia dzieci oraz własne umiejętności dydaktyczno-wychowawcze nabywane w trakcie praktyki pedagogicznej, jest osobą kreatywną, ukierunkowaną na samokształcenie,
- posiada umiejętność wykorzystania technologii informacyjnej w nauczaniu,
- jest przygotowany do dalszego kształcenia na poziomie studiów doktoranckich w zakresie pedagogiki.

Absolwent po ukończeniu studiów będzie posiadał również kwalifikacje umożliwiające mu zatrudnienie w instytucjach społecznych i edukacyjnych specjalizujących się w opiece i edukacji dziecka oraz opiece osób dorosłych. Będzie przygotowany do pracy z rodziną w charakterze np. asystenta rodziny oraz realizacji projektów uniijnych związanych z opieką i wychowaniem osób w różnym wieku. Będzie także przygotowany do samodzielnego organizowania procesów opiekuńczych i wychowawczych w ramach własnej działalności gospodarczej.

Sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy

Efekty kształcenia, zawarte w programach kształcenia poszczególnych przedmiotów, zawierają odniesienie do efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, umiejętności

i kompetencji społecznych.

Efekty kształcenia opracowane zgodnie z KRK, dla kierunku *pedagogika* o profilu praktycznym studia II st. w zakresie trzech specjalności: *wczesna edukacja*, *wczesne wspomaganie rozwoju dziecka* oraz *pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią*, zawarte w programach, nawiązują do oczekiwanych przez pracodawców kompetencji przyszłych pracowników – nauczycieli i są zgodne z wymaganiami rynku.

Tworzone i definiowane efekty kształcenia, na danym kierunku studiów, uwzględniają bieżącą i spodziewaną sytuację na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy. W wyniku zaobserwowanego wzrostu zapotrzebowania na podwyższanie i poszerzanie kwalifikacji przez pedagogów, oferta edukacyjna została poszerzona o studia II stopnia z trzema specjalnościami z zakresu *wczesnej edukacji*, *wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka* oraz *pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z arteterapią*. W czasie studiów studenci zdobywają merytoryczne i praktyczne umiejętności niezbędne do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolu, nauczyciela klas I-III lub pedagoga w świetlicy szkolnej, internacie, w instytucjach psychologiczno-pedagogicznych, które zajmują się wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka, a także prowadzą zajęcia z wykorzystaniem arteterapii (np. warsztaty terapii zajęciowej).

Efektom monitorowania karier absolwentów jest dostosowanie oferty kształcenia do zmieniających się wymogów rynku pracy.

Analiza losów absolwentów była czynnikiem motywującym do zwiększenia elastyczności oferty kształcenia, stąd pomysł opracowania i otworzenia studiów II st. na kierunku: *pedagogika*, co zwiększy szanse absolwentów na rynku pracy. Istotą zmian było dążenie do zwiększenia konkurencyjności absolwentów IPJ na rynku pracy.

Tworząc studia II st. na kierunku *pedagogika*, dokonaliśmy rozpoznania potrzeb regionu, działamy bowiem zgodnie z misją uczelni, tj. uwzględniamy potrzeby lokalnych środowisk i dążymy do rozwijania kreatywności przyszłych uczestników życia gospodarczego i społecznego; zależy nam na przygotowaniu młodzieży do sprostania wymogom regionalnego rynku pracy.

4. Wyjaśnienia i uzasadnienia

Wskazanie, jaka część programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających **bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich** (odnieść do formy studiów)

Na podstawie danych zawartych w sylabusach poszczególnych przedmiotów/modułów kształcenia określono wartość wskaźnika określającego, jaka część programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich.

Wartość wskaźnika uzyskano dzieląc otrzymaną sumę przez liczbę punktów ECTS przyporządkowanych programowi kształcenia (Pedagogika – 122 ECTS). Zgodnie z kartami przedmiotów/modułów sumaryczny wskaźnik wynosi:

- **Pedagogika – wczesna edukacja: 65 ECTS**, zatem **53%** zajęć wymaga bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich.

- **Pedagogika – wczesne wspomaganie rozwoju dziecka: 63 ECTS**, zatem **52%** zajęć wymaga bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich.

- **Pedagogika – pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią: 65 ECTS**, zatem **53%** zajęć wymaga bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich.

Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS

Programy studiów na kierunku *pedagogika* w PWSZ w Elblągu oferują studentom następujące przedmioty/moduły wybieralne:

Pedagogika – wczesna edukacja / wczesne wspomaganie rozwoju dziecka / pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią

Nazwa przedmiotu/ modułu	Liczba punktów ECTS
Język obcy	4
Seminarium magisterskie i praca dyplomowa	21
Przedmioty specjalnościowe: wczesna edukacja/wczesne pomaganie rozwoju dziecka/pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią	35
Praktyka zawodowa	32
Razem:	92
Łączna liczba ECTS dla kierunku	122
% udział modułów do wyboru	75,4%

Z powyższego zestawienia wynika, że wybieralność na kierunku *pedagogika* kształtuje się na poziomie 75,4%.